

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš  
Spisová značka: 5C/288/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113211615  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Magdaléna Andreánska  
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5113211615.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Magdalénou Andreánskou v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom v Českej republike, Praha, K červenému dvoru 3269/25a, IČO: 26 429 705, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi O. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom v D. XXX, právne zastúpený JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 695, v konaní o splnenie povinnosti zaplatiť zmenovú sumu 892,13 eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovanému sa priznáva právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

### odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenou súdu dňa 28. 03. 2013, sa žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu, domáhal voči žalovanému splnenia povinnosti zaplatiť zmenkovú sumu 892,13 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 912,13 eur od 01. 04. 2010 do 20. 06. 2010, čo predstavuje sumu 184,70 eur, zo sumy 892,13 eur od 21. 06. 2010 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 912,13 eur od 15. 06. 2010 do 20. 06. 2010, čo predstavuje sumu 0,90 eur, zo sumy 892,13 eur od 21. 06. 2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 3,04 eur (1 / 3 % zmenkovej sumy) a náhrady trov konania. Pohľadávku voči odporcovi si uplatnil v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žalobný návrh odôvodnil tým, že žalobca ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 14. 10. 2009 na zmenkovú sumu 912,13 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 01. 04. 2010. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 14. 10. 2009 na sumu 912,13 eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 01. 04. 2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 20,- eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 20,- eur a na úroky neuhradil žiadnu sumu. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 10. 04. 2013 postúpil vec Okresnému súdu Žilina ako súdu kauzálnu príslušnému podľa § 10 ods. 1, 2 písm. e) Zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, nakoľko sa predmet konania týka zmenky. V spore o príslušnosť Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 05. 08. 2013, č. konania 14Ncb/86/2013-27 rozhodol, že námietka navrhovateľa proti postúpeniu veci z Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Okresný súd Žilina je dôvodná. Nesúhlas

Okresného súdu Žilina s postúpením veci je dôvodný. Miestne príslušným súdom na prejednanie veci je Okresný súd Liptovský Mikuláš.

3. V zmysle čl. 4 ods. 4 citovaného nariadenia súd na tlačive B vyzval žalobcu na doplnenie tlačiva na uplatnenie pohľadávky tak, že v opise rozhodujúcich skutočností je potrebné uviesť právny dôvod záväzkového vzťahu, ktorý viedol k vystaveniu zmenky, špecifikovať žalovanú sumu uvedením presného spôsobu jej výpočtu, ako aj položiek z ktorých pozostáva, pričom pri každej položke je potrebné uviesť výšku, dátum, právny dôvod vzniku a odôvodniť počiatok uplatneného 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy.

4. V písomnom podaní, doručenom súdu dňa 22. 10. 2013, žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu, uviedol, že poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Žalobca predložil súdu originál zmenky, zmenkové informácie preniesol presne do návrhu na uplatnenie pohľadávky a preto neostáva z jeho strany čo doplniť alebo opraviť. Žalobca uplatňuje v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje a ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobca si v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovaného, že za zmenku zaplatí. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Na zmenke je uvedená zmenková suma, ktorá nepozostáva zo žiadnych zložiek, častí, či dielov. Súčasne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 28. 02. 2002, sp. zn. 25Cdo/1839/2000.

5. V zmysle čl. 5 ods. 2 a 3 citovaného nariadenia súd doručil žalovanému tlačivo C na odpoveď, na ktoré žalovaný žiadnym spôsobom nereagoval.

6. Súd nariadil pojednávanie na deň 10. 1. 2017 o 12.30 hod., podľa pokynu Krajského súdu v Žiline uvedeného v uznesení 13Co/67/2016-181 zo dňa 9.8.2016. Súd v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku vykonal súdne pojednávanie v neprítomnosti žalobcu a jeho splnomocneného zástupcu, ktorým bolo predvolanie na súdne pojednávanie riadne a včas doručené. Splnomocnený zástupca žalobcu svoju neúčast' na súdnom pojednávaní ospravedlnil, uviedol, že nemá námietky, aby sa otvorilo pojednávanie bez jeho účasti a jeho odročenie nežiadal. Poukázal však na to, že procesný postup súdu hodnotí ako nesprávny z dôvodu, že bolo nariaďované ústne pojednávanie. Súd preto vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho splnomocneného zástupcu, prihliadajúc na obsah spisu a vykonané dôkazy. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je zásadne písomné. Súd nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. O nariadení súdneho pojednávania súd nerozhoduje uznesením. Uznesením súd rozhodne len vtedy, ak by žiadosť o nariadenie ústneho pojednávania odmietol.

7. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní dňa 10. 1. 2017 uviedla, že trvá na doručených vyjadreniach, ktoré súdu k veci doposiaľ doručili. Doplnila, že uvedený vzťah vyplynul zo spotrebiteľskej zmluvy. Táto spotrebiteľská zmluva bola zabezpečená zmenkou, čo nebolo v zmysle zákona prípustné. Tiež nebola platne v zmysle právnych predpisov vyplnená ani blankozmenka. Tento prejav bol neurčitý a nejasný a nebolo dodržané vyplňovacie právo blankozmenky. Poukázala na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý zaujal stanovisko vo veciach Pohotovosti, keď sú uplatňované nároky zo zmienek. V stanovisku sa uvádza, že toto právo nie je možné priznať. Takisto poukázala na rozhodnutie 3Er/145/2011, ktorým bolo zamietnuté vydanie poverenia, ako aj na ustanovenie § 243 Exekučného poriadku, podľa ktorého rozhodnutie, kedy bol zamietnutý návrh na vydanie poverenia, nemôže naďalej zaväzovať. Jednotlivé ustanovenia úverovej zmluvy, obsahovali veľmi veľa neprijateľných a nekalých zmluvných podmienok, preto navrhla žalobu zamietnuť a priznať trovy konania žalovanému.

8. Žalovaný sa pridržiaval vyjadrenia, ktoré predniesla jeho právna zástupkyňa. Dodal, že nebol poučený o tom, že podpisuje zmenku. Pána, ktorý sprostredkoval tieto pôžičky poznal. Keď prišli za ním, už mal papiere pripravené, medzi papiermi sa nachádzala aj možnosť výhry zázjazu. To znamenalo, že keď si od neho zoberú peniaze, majú možnosť vyhrať zázjazd. Nebol poučený o jednotlivých ustanoveniach zmluvy a navyše tá je vyhotovená takými malými písmenami, že ju nebol schopný prečítať.

9. Právna zástupkyňa v záverečnej reči navrhla, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia. Dostatočným spôsobom počas celého konania preukázali, že žaloba nie je dôvodná. Z exekučného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš vyplynulo, že v minulosti z titulu zmenky, ktorá bola predložená, bolo voči žalovanému uplatňované právo z nej na základe vydaného rozhodcovského rozsudku, na podklade ktorého nebolo možné viesť exekúciu. Preto súd odmietol vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Následne bolo exekučné konanie právoplatne zastavené. Rozhodcovský rozsudok už momentálne účastníkov konania nezaväzuje, pretože ustanovenie § 243 písm. d) Exekučného poriadku jasne hovorí, že ak návrh nebol podaný v ustanovenej lehote, tak také rozhodnutie prestáva zaväzovať. Taktiež nebolo preukázané ani to, že by žalovaný uzatvoril dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke, ktorá by bola platným právnym úkonom a zmenka, ktorá bola podpísaná žalovaným mu bola podstrčená s celou kopou listín, s ktorými sa uzatváral spotrebiteľský vzťah medzi žalovaným a medzi pôvodným veriteľom Pohotovosťou. Poukázala aj na to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z titulu spotrebiteľskej zmluvy a ani zo zmenky ako takej, takže z tohto dôvodu si nemôže žalobca tento nárok uplatňovať. Zotrvála na vznesenej námietke premlčania. Spotrebiteľská zmluva, ktorá bola základom toho všetkého, obsahovala množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých podmienok, preto sa táto považuje za bezúčinnú, bez poplatkov. Žalovanému bola požičaná suma 350,- eur. Pôvodný veriteľ požadoval úhradu sumy 696,- eur, zmenka bola vyplnená na ďaleko vyššiu sumu.

10. Súd z vyjadrení strán a z vykonaného dokazovania zmenkou, podstatným obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš 3Er/145/2011, zistil nasledovný skutkový stav:

11. Dňa 14. 10. 2009 v Liptovskom Hrádku žalovaný vystavil zmenku na sumu 912,13 eur. Žalovaný sa zaviazal, že zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava sumu 912,13 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 01. 04. 2010. Údaj o zročnosti je na zmenke vyznačený nasledovne: splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky sa nachádza indosament, ktorým konateľ obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. zmenku previedol na navrhovateľa. V pravej hornej časti zmenky je uvedený údaj č. zmluvy 500300041.

12. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš 3Er/145/2011 bolo zistené, že dňa 14. 02. 2011 bola doručená súdu žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (SRS) vo veci oprávneného POHOTOVOSŤ, s.r.o. so sídlom v Bratislave proti povinnému O. C.Š., nar. XX. XX. XXXX pre vymoženie sumy 1.077,73 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy od 22. 06. 2010 do zaplatenia, zákonného úroku vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 15. 06. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Exekútorскому spisu bola pridelená sp. zn. EX 1504/11. Návrh na vykonanie exekúcie v označenej exekučnej veci bol spísaný pred súdnym exekútorom dňa 24. 01. 2011. Prílohou žiadosti o udelenie poverenia bol exekučný titul, a to rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, sp. zn. SR 09756/10 zo dňa 19. 11. 2010.

13. Dňa 14. 10. 2009 bola uzavretá zmluva o úvere medzi veriteľom POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598 a dlžníkom O. C., nar. XX. XX. XXXX, č. zmluvy 500300041. Na základe zmluvy o úvere sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 350,- eur (10.544,10 Sk) a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 346,- eur (10.423,60 Sk), t. j. celkovo zaplatí čiastku 696,- eur (20.967,70 Sk) v 12 mesačných splátkach po 58,- eur (1.747,31 Sk) počnúc dňom 15. 11. 2009. Dlžník svojim vlastnoručným podpisom potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve dňa 14. 10. 2009. V zmysle čl. 14 všeobecných podmienok, označeného ako dohoda o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky, vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

14. Na základe všeobecných obchodných podmienok vystavil žalovaný dňa 14. 10. 2009 neúplnú zmenku (tzv. blankozmenku), kde spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. vystupovala ako remitent.

15. Žalovaný úver nesplácal riadne a včas, čím sa stal dlh splatný, preto spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. vyplnila ďalšie údaje zmenky, a to zmenkovú sumu 912,13 eur a dátum začiatku úročenia od 01. 04. 2010.

16. Rozsudkom SRS, sp. zn. SR 09756/10 zo dňa 19. 11. 2010 bola žalovanému O. C. uložená povinnosť zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., sumu vo výške 892,13 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 912,13 eur od 01. 04. 2010 do 21. 06. 2010, zo sumy 892,13 eur od 22. 06. 2010 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 912,13 eur od 16. 06. 2010 do 21. 06. 2010, zo sumy 892,13 eur od 22. 06. 2010 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania.

17. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25. 05. 2011, č. konania 3Er/145/2011-18 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 08. 2011.

18. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 5C/288/2013-45 zo dňa 2. 5. 2014, ktorým žalobu zamietol z dôvodu, že vzťah medzi pôvodným veriteľom spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaným kvalifikoval ako spotrebiteľskú zmluvu a preto na tento vzťah bolo potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Uzavretý záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania spĺňal všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Indosovanie zmenky, ktoré malo za následok zmenu veriteľa nemenilo nič na povahe záväzku vyplývajúceho z predmetného záväzkového vzťahu a zmenka slúžila ako zabezpečovací právny prostriedok spotrebiteľského vzťahu. V odôvodnení okresný súd ďalej uviedol, že z dokazovania vyplynulo, že podmienky pre prijatie zmenky od spotrebiteľa, ktoré boli určené zákonom neboli splnené, istina poskytnutého úveru predstavovala sumu 350,- eur ( 10.544,10 Sk ), pričom zmenka bola vystavená na sumu 912,13 eur. Súd považoval zmluvné dojednanie, a to dohodu o vyplnení zmenky za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na zistený skutkový stav súd dospel k názoru, že zmenka, titulom ktorej žalobca uplatnil žalovanú sumu je neplatná, nakoľko bola vystavená v rozpore so zákonom.

19. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie.

20. Žalovaný doručil, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, vyjadrenie k odvolaniu dňa 25. 7. 2014, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za vecne správne a vydané na základe objektívne zisteného skutkového stavu. Mal za to, že nie je daný ani jeden z dôvodov na podanie odvolania. Ďalej uviedol, že neuznáva žalovanú sumu a v celom rozsahu ju spochybňuje. Tým, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. postúpila zmenku rubopisom na žalobcu ako cenný papier, v ktorom nie je rozhodujúci vznik záväzku, stratil všetky možnosti svojej obrany proti veriteľovi zo zmenky. Takéto konanie zo strany POHOTOVOSTĚ, s.r.o. vykazuje znaky vedomého obchádzania zákona. Ako dlžník vzniesol námietku voči žalobcovi, pretože tento pri nadobúdaní zmenky konal vedome na jeho škodu a tak zo strany spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako aj zo strany žalobcu došlo k obchádzaniu zákona. Súčasne vzniesol aj ďalšie námietky a uviedol, že v zmysle platných právnych predpisov a judikatúry je súd povinný v každom štádiu konania a v každom druhu konania z úradnej povinnosti skúmať, či sa v tej, ktorej konkrétnej veci nejedná o spotrebiteľský právny vzťah, a teda či sa na daný právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva, za účelom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na konanie, v ktorom sa uplatňuje právo zo zmenky. Dôvodom vzniku zmenky je zmluva o úvere. Právny predchodca žalobcu spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. vykonáva svoju činnosť prevažne v poskytovaní spotrebiteľských úverov. Žalovaný ako účastník zmluvy na druhej strane vystupoval ako spotrebiteľ. Na poskytnutý úver sa vzťahuje právna úprava Zákona č. 258/2001 Z. z. Zmluva je koncipovaná tak, že je neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to najmä, ale nielen v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch a zároveň je celá zmluva koncipovaná výlučne len na prospech veriteľa bez toho, aby sa dlžník mohol aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Rovnosť a vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak, zmluva obsahuje samé povinnosti dlžníka, sankcie za porušenie povinnosti v neprímeraných výškach, ale žiadne práva dlžníka a samé práva a výhody veriteľa a žiadne povinnosti veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy, ako aj neprímerane vysoký poplatok za spracovanie a uzatvorenie

zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom. Keďže sa zmluva prieči dobrým mravom, spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z toho dôvodu nemohlo právnomu predchodcovi žalobcu ako veriteľovi z uzatvorenej úverovej zmluvy vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky podľa čl. 14 VPPU, z čoho logicky vyplýva, že ak aj zmenka vyplnená bola (napriek tomu, že právo na jej vyplnenie nevzniklo), nie je možné sa na základe nej úspešne domáhať akýchkoľvek práv (rozhodnutie NSSR zo dňa 6. 5. 2008, sp. zn. 4Obo/161/2007). Keďže v dôsledku neplatnosti zmluvy nevzniklo veriteľovi právo vyplniť vystavenú blankozmenku, zmenka nevznikla, a preto veriteľ nemal v čase indosamentu zmenky na žalobcu práva a povinnosti zo zmenky, čiže nemohol práva zo žalovanej zmenky previesť na žalobcu, nakoľko ich sám nemal (uznesenie ÚSSR I.US50/2010-11 zo dňa 10. 2. 2010). Žalovaný taktiež vzniesol voči žalobcom uplatnenému právu na zaplatenie zmenkovej sumy 892,13 eur, právo na zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 912,13 eur od 1. 4. 2010 do 20. 6. 2010, zo sumy 892,13 od 21. 6. 2010 do zaplatenia, právo na zaplatenie 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 912,13 eur od 15. 6. 2010 do 20. 6. 2010, zo sumy 892,13 od 21. 6. 2010 zaplatenia, námietku premlčania. Ďalej uviedol, že je nevyhnutné skúmať aj to, či zmenka spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti, medzi podstatné časti zmenky patrí určenie jej splatnosti, len takým spôsobom, ktorý zákon pripúšťa. V zmenke sú uvedené dve možnosti splatnosti, to spôsobuje tak isto absolútnu neplatnosť, z dôvodu jej neurčitosti. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

21. Krajský súd v Žiline č. k. 13Cob/16/2015-131 zo dňa 1. 7. 2015 vyššie uvedené rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právne závery okresného súdu, podľa ktorých je dohoda o vyplnení zmenky neplatná pre rozpor s dobrými mravmi alebo ako neprijateľná zmluvná podmienka neobstoja. V ďalšom konaní malo byť úlohou okresného súdu postupovať v zmysle žalobného návrhu žalobcu, ktorý si podľa Nariadenia uplatnil ako indosatár právo na zaplatenie zmenky vystavenej žalovaným, pričom žalobca podľa doterajšieho stavu v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkovo-právneho vzťahu a ani ďalšie skutočnosti, na základe ktorých okresný súd dospel k záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku. Žalobca ako nadobúdateľ zmenky, ktorý nie je právnym nástupcom pôvodného majiteľa, nemá povinnosť preukazovať okolnosti týkajúce sa vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným. Okresný súd bude vychádzať z aktuálneho stavu konania, v rámci ktorého žalovaný v Nariadení stanovenej lehote neuplatnil žiadne námietky voči uplatnenému nároku žalobcu so záverom, že ak žalovaný žiadne námietky nepodal, nie je okresný súd bez námietok oprávnený ex offio skúmať a vykonávať dokazovania ohľadom záväzkovo-právneho vzťahu, aj keď by tento záväzkovo-právny vzťah mohol byť vzťahom spotrebiteľským. Keďže predmetom konania je výlučne nárok uplatnený žalobcom zo zmenky, bude okresný súd tento nárok primárne posudzovať podľa zákona zmenkového a šekového, pričom bude vychádzať z prezentovaného právneho názoru krajského súdu v tom smere, že žalobcom predložená zmenka je platnou zmenkou, ktorá má zákonom zmenkovým a šekovým vyžadované náležitosti. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu veci, bude okresný súd vychádzať z uvedených záverov krajského súdu.

22. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 5C/288/2013-246 zo dňa 28. 1. 2016, v spojení s opravným uznesením 5C/288/2013-246 zo dňa 30. 5. 2016.

23. Krajský súd v Žiline č. k. 13Cob/78/2016-261 zo dňa 27. 9. 2016 vyššie uvedené rozhodnutie okresného súdu vo výrokoch, ktorým bola zamietnutá žaloba a vo výroku o trovách konania, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že okresný súd ex offio prihliadol na dôkazy z ním pripojeného spisu sp. zn. 3Er/145/2011, avšak tieto dôkazy nevykonal na nariadenom pojednávaní, keďže došlo len k verejnému vyhláseniu rozsudku. Takýmto postupom bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom v rovine vykonávania dokazovania, oboznámenia sa s dôkazmi, a to v súlade nie len s Nariadením, ale aj podľa v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd v novom konaní vo vecno - právnej rovine má dokazovanie vykonávať na nariadenom pojednávaní s tým, že bude rešpektovaná vyvíjajúca sa rozhodovacia činnosť všeobecných súdov za vzatia do úvahy spoločného stanoviska občiansko- právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno- právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 10. 2015.

24. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

26. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

29. Podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

30. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

31. Podľa čl. 5 smernice 93/13/EHS v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2

32. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

33. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd 1. stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. V čase od zrušenia veci odvolacím súdom dňa 1. 7. 2015 do dňa vyhlásenia rozsudku okresným súdom, t. j. do dňa 28. 1. 2016 došlo k zmene právneho stavu v dôsledku prijatia stanoviska č. 93 Najvyššieho súdu SR dňa 20. 10. 2015, preto okresný súd vo veci postupoval a rozhodoval v ďalšom konaní v súlade s prijatým stanoviskom Najvyššieho súdu SR.

34. Podľa právneho názoru, uvedeného v spoločnom stanovisku, ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností pojednávanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s

nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu pri, rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Podľa odôvodnenia uvedeného stanoviska, vo vzťahu k aplikácii Nariadenia možno konštatovať, že toto nekladie žiadne prekážky k možnosti preskúmať doložené listiny súdom a je možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku, predovšetkým aplikáciu znalosti určitých okolností súdu z jeho činnosti a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní, či ochrany dobrých mravov. Aj v prípade absencie aktivity žalovaného v konaní, pokiaľ súd vzhliadne v návrhu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti návrhu, návrh zamietne, čo vyplýva priamo z čl. 4 bod 4. Podľa odôvodnenia stanoviska, skúmanie prípadnej absolútnej neplatnosti úkonu, ku ktorej pristupuje súd ex offo, nie je Nariadením nijako vylúčená. Pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť zhodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiackej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Podľa odôvodnenia stanoviska tiež, pokiaľ súd spoľahlivo zistí na základe skutočností vyplývajúcich zo žalobného návrhu, že na strane žalovaného ide o spotrebiteľa, poskytne mu ochranu prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že už skutočnosti, uvedené v žalobe a pripojená zmenka nasvedčovali tomu, že žalovaný má postavenie spotrebiteľa, súd ex offo zabezpečil a vykonal dôkaz oboznámením sa s exekučným spisom sp. zn. 3Er/145/2011, pričom postupoval, vzhľadom na právne postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, v zmysle ustanoveniu § 295 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

35. Z vyššie uvedených listinných dôkazov mal súd preukázané, že pôvodný veriteľ spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaný uzatvorili dňa 14. 10. 2009 zmluvu o úvere, na základe ktorej sa spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zaviazala poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi sumu 350,- eur, ktorú sa dlžník zaviazal vrátiť spolu s poplatkom 346,- eur, t. j. celkovú sumu 696,- eur v 12 mesačných splátkach vo výške 58,- eur. Uvedený záväzkový vzťah bol zabezpečený zmenkou, ktorú vystavil žalovaný v zmysle bodu 14 všeobecných podmienok poskytovania úverov. Z výpisu z obchodného registra, ktorý bol súčasťou exekučného spisu súd zistil, že predmetom podnikania spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Uzatvorená zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom v zmysle ust. § 261 Obchodného zákonníka, bez ohľadu na právnu formu je súčasne aj spotrebiteľskou zmluvou. Súd mal preukázané, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. je dodávateľom, keďže pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V úverovej zmluve je uvedené, že žalovanému sa poskytol úver na výkon zamestnania, žalobca, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno, nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že úver bol skutočne poskytnutý na uvedený účel. Žalovaný je v zmluve jednoznačne označený ako fyzická osoba jeho rodným číslom a údajom o bydlisku. Uzavretý záväzkový vzťah spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z vyššie uvedených dôvodov je právny vzťah, ktorý vznikol medzi pôvodným veriteľom spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaným, vzťahom spotrebiteľským, a preto na tento vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva. Či medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovaným ide o spotrebiteľský vzťah súd skúmal v súlade s prijatým stanoviskom Najvyššieho súdu SR.

36. Zmluva o úvere neobsahovala všetky podstatné náležitosti vyžadované v ustanovení § 4 ods. 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, neobsahovala dohodu o ročnej úrokovej sadzbe, o ročnej percentuálnej miere nákladov, priemernej hodnote RPMN, konečnú splatnosť úveru, preto v zmysle uvedeného zákona sa predmetný úver považuje za poskytnutý bezúročne a bez poplatkov. Indosovanie zmenky, ktoré má za následok zmenu veriteľa, nemení nič na povahe záväzku, vyplývajúceho z predmetného záväzkového vzťahu. V prejednávanej veci zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu. Z európskych právnych noriem, ako aj z vnútroštátnych právnych noriem na ochranu spotrebiteľa, vyplýva súdom povinnosť vykonávať ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa majú kogentnú povahu a špeciálny charakter a uplatňujú sa aj pred ustanoveniami napríklad

obchodného práva, či zákona o zmenkách a o šekoch a inými právnymi normami. Z vyššie uvedených skutočností, ako aj súdnych rozhodnutí vyplýva, že nie je možné izolovať zmenkový abstraktný vzťah od vzťahu spotrebiteľského. Ich vzájomný vzťah je vyjadrený aj v samotnom zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne v ustanovení § 4 ods. 6. Citované ustanovenie rieši nielen vzájomný vzťah zmenky a záväzkov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, ale súčasne vyjadruje limity, podľa ktorých je možné dlh, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečiť zmenkou. Z predložených dôkazov vyplynulo, že podmienky, pre prijatie zmenky od spotrebiteľa stanovené zákonom, neboli splnené. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platný v čase vystavenia zmenky v § 4 ods. 6, umožňoval zabezpečiť úver zmenkou, avšak za podmienok, že veriteľ mohol prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. V prejednávanej veci istina poskytnutého úveru predstavovala sumu 350,- eur, zmenku bolo možné vystaviť na sumu 105,- eur, pričom zmenka bola vystavená na sumu 912,13 eur. Navyše súd považuje zmluvné dojednanie, a to dohodu o vyplnení zmenky, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Je zrejme, že primárnym cieľom uzatvorenia uvedenej dohody je obchádzať ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky je v rozpore s § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dohoda o vyplnení zmenky umožňuje vystaviť povinnému zmenku, v ktorom nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, pričom zmenkovú sumu vyplní veriteľ v rozsahu všetkých jeho peňažných nárokov voči dlžníkovi, ktoré podľa uváženia veriteľa vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Takéto zmluvné dojednanie za zisteného skutkového stavu je neprijateľné a tým aj neplatné podľa § 54 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Takýto výkon práva zo strany žalobcu je v rozpore aj s ustanovením § 3 Občianskeho zákonníka o dobrých mravoch. Z uvedených dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

37. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

39. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. O trovách konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalovaný mal v spore plný úspech, preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline písomne v troch vyhotoveniach. (§ 357 písm. a/ Civilného sporového poriadku).

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku:

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.